

**PREGLED EKONOMSKIH
INDIKATORA ZA CRNU GORU U IV
KVARTALU 2022. SA AŽURIRANIM
PROJEKCIJAMA ZA 2023.**

Podgorica, mart 2023.

Rezime¹

Svjetska ekonomija se u 2022. suočavala sa visokom inflacijom od preko 8,8 odsto, i posljedično, mjerama restriktivne monetarne i fiskalne politike reflektovanim u povećanju referentnih kamatnih stopa i smanjenju fiskalnih stimulusa koji su povećali agregatnu tražnju. To je usporilo globalni rast, koji je prema procjeni MMF-u iznosio oko 3,4 procenta. MMF projektuje sporiji rast u 2023.godini, po stopi od 2,9 procenata, dok Svjetska banka projektuje rast od 1,7% procenata. Promjene u finansijskom sektoru na globalnom nivou, uzrokovane bankrotom nekoliko banaka u SAD-u i problemima evropske sistemski važne banke-Credit Suisse, ukazuju na nužnost povećanog opreza u vođenju makroprudencijalne politike centralnih banaka, ali i moguće dodatne faktore usporavanja ekonomskog rasta. Centralne banke će morati da balansiraju između očuvanja finansijske stabilnosti i dalje borbe protiv visoke inflacije.

BDP Crne Gore u 2022. je rastao po realnoj stopi 6,1 procenat, što je potvrdilo raniju procjenu CEES-a o realnom rastu ekonomije u 2022. godini, bio između 5,4 i 6,5 odsto.

U drugoj polovini godine, visoka inflacija je polako smanjivala raspoloživi dohodak, odnosno realnu potrošnju domaćinstava, dok su investicije takođe počele padati. Godišnja stopa inflacije u decembru 2022. je

iznosila čak 17 odsto. Realna zarada je povećana u IV kvartalu 2022. u odnosu na isti kvartal 2021.godine, ali je smanjena za 5,1 procenata u januaru 2023.godine, u odnosu na uporedni period 2022.godine.

Stopa nezaposlenosti u IV kvartalu 2022.godine je prema Anketi o radnoj snazi povećana.

Fiskalnu politiku u 2022.godini je karakterisala ekspanzivnost i naročito izražena socijalna komponenta, zbog snažnog povećanja izdataka za plate u javnom sektoru, penzije i socijalna davanja, uz smanjenje izdataka za investicije. Preliminarni deficit centralnog budžeta je iznosio 4,6 odsto BDP, dok je u 2023.godini projektovan na 6 odsto BDP ili blizu 400 miliona eura. S obzirom na trenutnu situaciju na finansijskim tržištima, veliki izazov za Crnu Goru, biće realizacija zaduživanja, kako zbog nedovoljne tražnje tako i visine kamatnih stopa za potrebe finansiranja budžeta za 2023 .godinu i redovnog servisiranja obaveza države.

U cilju povećanja prihoda budžeta, Vlada je početkom 2023. izvršila izmjene seta poreskih zakona kojima je povećala poreske stope, kao i akcize. Postoji rizik da povećanje stope poreza na dobit, kao i akciza može dovesti do daljeg narušavanja poslovnog ambijenta i sužavanja poreske baze. S druge strane, vlada je nastavila sa izmjenama propisa kojima su značajno povećani rashodi zarada u javnoj upravi, i koji će biti veći od iznosa planiranog budžetom za 2023.godinu.

¹ Autori analize su Nina Vujošević i Radovan Živković, CEES

CEES-ova projekcija je da bi realni crnogorske rast ekonomije, u osnovnom scenariju u 2023. mogao biti oko 2 procenta.

Međunarodno okruženje

Prema februarskom izdanju „Svijet mjesečno“ (Global-Monthly Worldbank) očekuje se da će stopa rasta globalne ekonomije u 2023. biti 1,7 procenata, uzrokovana agresivnom monetarnom politikom, težim finansijskim uslovima i slabijim povjerenjem potrošača i geopolitičkom situacijom. ECB je u posljednjem izvještaju projektovala rast BDP-a za Eurozonu na 1 procenat u 2023. i 1,6 procenata za 2024 i 2025.

Očekuje se smanjenje cijena nafte koja bi prosječno trebala da bude na nivou od 88 USD/barrel. (trenutna cijena je ispod 80 USD/barrel).

Visoka inflacija prouzrokovala je brzu i sinhronizovanu akciju svjetskih monetarnih institucija, a ECB je povećala osnovne kamatne stope za 0,50 procentnih poena, jer inflacija ne opada u skladu sa očekivanjima finansijskih vlasti. Slično je uradio i FED, koji je 22. marta ponovo povećao referentnu kamatnu stopu i to za 0,25 procentnih poena, što je ukupnu referentnu kamatnu stopu povećalo na 5 procenata. Navedeno je realizovano, bez obzira na prekid operacija tri srednje banke u USA, koje je između ostalog, posljedica povećanja kamatnih

stopa i neobazrive poslovne politike menadžmenta tih banaka.

Ovakvo okruženje otežava zaduživanje manjih zemalja jer investitori izbjegavaju različnija ulaganja u manje, ranjivije ekonomije. Ministarstvo finansija Crne Gore u martu se zadužilo za 100 miliona eura po vrlo nepovoljnim kamatnim stopama i rokom dospjeća 3 godine (5 polugodišnjih otplata s grace periodom od jedne godine) po efektivnoj kamatnoj stopi od oko 10 procenata. Riječ je o varijabilnoj kamatnoj stopi. Otežano zaduživanje može da značajno oteža isplatu budžetskih obaveza, naročito usljed zanačajnog rasta rashoda bruto zarada. Ovo utiče na ukupnu ekonomsku aktivnost, jer potrošnja države učestvuje sa oko 20 procenata u formiranju BDP-a, a jaki su i multiplikativni elementi. U takvom scenariju ne isključujemo recesiju i pad ekonomske aktivnosti.

Realni sektor

Realni BDP u četvrtom kvartalu 2022. godine bilježi rast od 3,3 procenta u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Lična potrošnja je realno rasla za 4,7 procenata. Potrošnja države rasla je za 2,9 procenata, dok su investicije više za 3,6 procenata. Izvoz roba i usluga je imao realni rast od 21,4 procenta, dok je uvoz rastao 12,3 procenta.

Na nivou 2022.godine **BDP je iznosio 5,26 milijardi eura, a rastao je po realnoj stopi 6,1 procenta.** Potrošnja domaćinstava je rasla 9,7 procenata usljed rasta zarada, penzija i socijalnih primanja i povećane

potrošnje zbog priliva izbjeglica iz Ukrajine i Rusije. **Visoka inflacija je polako smanjivala raspoloživi dohodak, pa je primjetan pad realne potrošnje domaćinstava u drugoj polovini godine.** Potrošnja države je bila realno viša 1,2 procenta. Investicije su posle stagnacije u prvoj polovini godine počele da padaju, pa je to rezultiralo ukupnim padom investicija od 1,1 procenata. Izvoz roba i usluga je porastao za 22,7 procenta, dok je uvoz rastao 21,3 procenata u stalnim cijenama. Izvoz je povećao realnu stopu rasta za 9,7 procentnih poena, a uvoz kao negativna stavka je smanjio za 13,2 procentna poena.

Fizički obim **industrijske proizvodnje** u Crnoj Gori bilježi pad od 1,9 procenata u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na treći kvartal 2021. godine. Sektor Vađenje ruda i kamena bilježi rast od 3,4 procenata, sektor Prerađivačka industrija bilježi pad od 9,9 procenata, dok sektor Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija bilježi rast od 8,8 procenta. Na godišnjem nivou industrijska proizvodnja je zabilježila pad od 3,3 procenta.

Promet u sektoru industrije, izražen indeksom u četvrtom kvartalu 2022. godine, bilježi rast u odnosu na četvrti kvartal 2021. godine od 16,6 procenata, pri čemu je promet u sektoru „Vađenje ruda i kamena“ porastao za 10 procenata, dok je promet u prerađivačkoj industriji rastao za 18,1 procenata. Ukupan promet u 2022. je porastao za 23,1 procenta.

Crnu Goru je u 2022. posjetilo ukupno 2,18 miliona turista koji su ostvarili 12,4 miliona noćenja (26 procenata više) , od čega su strani turisti ostvarili 11,9 miliona noćenja, dok se ostatak odnosi na domaće goste. Značajno su povećana noćenja turista iz: Njemačke (0,7 miliona noćenja 87 procenata više), UK 0,4 miliona noćenja (skoro četiri puta više), Rusije 71 procenata više ili oko 2 miliona noćenja. Zbog rata je zabilježen manji broj noćenja turista iz Ukrajine za 32 procenta ili 0,6 miliona.

Podaci Centralne banke pokazuju da je u četvrtom kvartalu ostvaren prihod od turizma u iznosu od 138,5 miliona eura, što je 2,5 puta više u odnosu na četvrti kvartal prethodne godine.

Za 2022. ostvareni prihodi od turizma iznosili su 1,05 milijardi eura što je za 39 procenata više nego u 2021. godini.

Građevinska aktivnost izražena vrijednošću radova u četvrtom kvartalu 2022. bilježi pad od 8,1 procenata, dok ostvareni efektivni časovi na gradilištima bilježe smanjenje od 2,2 procenata, g-n-g. Na godišnjem nivou pad iznosi 4,4 procenta za vrijednost radova i 2,9 procenata mjereno efektivnim časovima.

Prosječna cijena stana u novogradnji na nivou Crne Gore u 2022. iznosila je 1.339 eura i viša je za 12,1 procenata u odnosu na prethodnu godinu. Cijena stanova koje grade privredna društva iznosila je 1.402 eura (15,3 procenta viša), dok je cijena preko solidarne

stambene izgradnje iznosila je 596 eura (viša 3,5%).

Promet u **trgovini na malo** porastao je za 30,9 procenata u četvrtom kvartalu 2022. u odnosu na isti kvartal prethodne godine,. Promet je realno porastao za 11,6 procenata. Na nivou 2022. godine promet je bio viši za 29.8 procenata dok je realan rast iznosio 14,2 procenata. Ova enormna povećanja posljedica su povećanja zarada i socijalnih davanja, kao i uticaja značajnog priliva izbjeglica iz Ukrajine i Rusije koji su podigli raspoloživi dohodak i tražnju. Ovo povećanje manifestovalo se kroz povećanje primanja od renti što je uzrokovalo povećanje potrošnje zakupodavaca (rezidenti), ali i povećanje lične potrošnje nerezidenata. Svakako da će se bazni efekat ove dinamike osjetiti u 2023. godini kroz stagnaciju ili pad prometa u maloprodaji, jer nije realno očekivati dalji rast ovih prihoda i njima izazvane potrošnje.

Inflacija

Prosječna inflacija u četvrtom kvartalu 2022. u odnosu na isti prethodne godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosi 17,2 procenta, dok je u Eurozoni iznosila 10 procenata. Najveći uticaj na stopu inflacije u četvrtom kvartalu u Crnoj Gori imalo je povećanje cijena hrane od prosječno 30,4 procenata i povećanje cijena prevoza 12,5 procenata. Na nivou 2022. godine prosječna inflacija je iznosila 13 procenata, pri čemu je najveće povećanje kod grupe Hrana od 23,3 procenta s ponderom od 34 procenta i kod

prevoza 16,2 procenta sa ponderom od 11,8 procenata.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti 2021. godine bilježe rast od 13 procenata.

Sektor "Vađenje ruda i kamena" bilježi rast cijena od 18,6 procenata, sektor „Prerađivačka industrija“ bilježi rast od 18,9 procenata, dok su cijene u sektoru „Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija“ ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz trećeg kvartala 2021 godine. Na nivou godine, cijene su porasle 11,2 procenta.

Stopa inflacije je dostigla vrhunac u novembru 2022, kada je iznosila 17,5 procenata. Razlozi mnogo bržeg rasta cijena u Crnoj Gori u odnosu na EU se nalaze u rastu potrošnje usljed ekspanzivne fiskalne politike koja se manifestovala kroz rast zarada, penzija i socijalnih davanja. Sličan trend je nastavljen i u 2023. godini, pa je godišnja stopa inflacije na kraju februara 2023.godine iznosila 15,1%.

Očekujemo da će inflacija padati u 2023. godini, uprkos povećanju zarada u javnom sektoru, kao i efektima povećanja akciza na gorivo, uvođenju novih na proizvode od šećera i bezalkoholna pića i duvan. Iako je veoma izazovno prognozirati dinamiku inflacije, ukoliko ne bude daljih eksternih i internih šokova inflacija bi se mogla spustiti na nivo od blizu 5 procenta u decembru 2023, imajući u vidu visoku bazu u

prethodnoj godini, a mjerena prosjekom za 2023. iznosila bi oko 10 procenata.

Tržište rada

Prema Anketi o radnoj snazi, tržište rada u četvrtom kvartalu 2022, karakteriše povećanje nezaposlenosti. Prema podacim ARS a za IV kvartal 2022, broj nezaposlenih u odnosu na prethodni kvartal je povećan za 10,2 odsto, odnosno za 3,1odsto u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Za starosnu grupu od 15 do 89 godina, stopa aktivnosti je bila 60,0 odsto, što je otprilike na istom nivou kao i u prethodnom kvartalu, dok je stopa zaposlenosti smanjena na 51,4 odsto.

Neto zarade su u decembru 2022. godine realno povećane u odnosu decembar 2021.godine, ali su smanjene u odnosu na januar 2022. kada je promjenom poreske politike došlo do administrativnog povećanja zarada. U januru 2023.godine, neto zarade su realno smanjene za 5,1 procenata u odnosu na janaur prethodne godine. CEES tokom naredna dva mjeseca očekuje trend smanjenja realnih zarada u odnosu na uporedni period prethodne godine zbog visoke inflacije.

Prosječna penzija u decembru 2022. godine je iznosila 362,9 eura i realno je povećana u odnosu na decembar 2021.godine.

Fiskalni sektor

Deficit centralnog budžeta u 2022. godini, iznosio je 254,6 miliona eura ili 4,4 odsto BDP-a. On je u odnosu na isti period 2021.

godine povećan za 151 miliona eura ili za 147% procenata. Prihodi budžeta su u 2022. godine iznosili 2 milijarde eura ili 35 odsto odsto BDP-a i veći su za 7,3 odsto u odnosu na 2021. godine. Povećanje prihoda je ostvareno prvenstveno zahvaljujući rastu prihoda od PDV-a, ali i ostalih poreskih kategorija, kao što je porez na dobit pravnih lica, kao i usljed povećanja prihoda od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Navedeni rast prihoda, naročito od PDV-a je ostvaren usljed: (i) visoke stope inflacije; (ii) povećane tekuće potrošnje zbog ekspanzivne fiskalne politike od početka 2022. godine; (iii) elektronske fiskalizacije, koja je stupila na snagu 1. juna 2021. godine.

S druge strane, podaci za 2022. godinu pokazuju pad prihoda od doprinosa na obavezno zdravstveno osiguranje za 156 miliona eura ili za 86 odsto 2021. godine, zbog promjene poreske politike kojom su ukinuti doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje. Takođe, prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica su u 2022. smanjeni za 43,9 miliona eura ili za 35 odsto odsto u odnosu na 2021. godine. Navedeno je posljedica uvođenja neoporezivog dijela dohotka na niže zarade, ali i mogućih efekata neformalne zaposlenosti zbog snažnog povećanja minimalne zarade u zemlji.

Rashodi centralnog budžeta su u 2022. godini povećani u odnosu na 2021.godinu. ili 186 miliona manje u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrani period 2022. godine karakteriše rast tekuće potrošnje za 80 miliona eura ili ili za 9,1%, naročito transfera

za socijalnu zaštitu i transfera institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, dok je kapitalna potrošnja ostala na istom nivou kao i 2021.

Imajući u vidu da Crna Gora nema fiskalnog prostora za nastavak ovakve fiskalne politike, preostaje donošenje hitnih mjera fiskalne konsolidacije koje bi obezbijedile hitno smanjenje projektovanog deficita budžeta. Te mjere prije svega trebaju obuhvatiti rashodnu stranu budžeta kroz zaustavljanje dalje rasta zapošljavanja u državnoj upravi i reformu politike zarada, smanjenje diskrecione potrošnje, reformu socijalne politike kroz bolje targetiranje socijalnih davanja prema onima kojima su najpotrebnija; reformu penzijskog sistema; smanjenje diskrecione potrošnje, strogo poštovanje kriterijuma pri selekciji projekata u kapitalni budžet. Na prihodnoj strani je potrebno pažljivo analizirati uticaj izmjena poreskih zakona na poslovni ambijent i ukupnu ekonomsku aktivnost.

Situacija na međunarodnom finansijskom tržištu može imati uticaj na realni sektor širom Evrope. Trenutni razvoj događaja, otežace mogućnosti i uslove zaduživanja za male i ranjive ekonomije sa visokim fiskalnim deficitom i javnim dugom, poput Crne Gore. Cijene obveznica na međunarodnom tržištu trenutno rastu, ali crnogorske obveznice stagniraju i nude se sa oko 80 procenata vrijednosti u odnosu na nominalnu vrijednost. Veoma skupo zaduživanje Crne Gore, potvrđeno je i kroz nedavni kreditni aranžman Ministarstva finansija sa Deutsche Bank uz efektivnu kamatnu stopu od 10%. Otežane mogućnosti

zaduživanja naše zemlje, mogu biti veliki izazov za redovnu isplatu budžetskih obaveza, anročito povećanih rashoda zarada, budući da predviđeno zaduženje za finansiranje nedostajućih budžetskih sredstava za ovu godinu iznosi 600 miliona eura. To dalje može nepovoljno da utiče na ukupnu ekonomsku aktivnost jer potrošnja države učestvuje oko 20 procenata u formiranju BDP-a, a jaki su i multiplikativni efekti. U cilu finansiranja fiskalnog deficita, Ministarstvo finansija planira emisiju obveznica na domaćem tržištu, što može obezbijediti dio nedostajućih sredstava, ali istovremeno nepovoljno uticati na likvidnost bankarskog sektora. Zato je veoma važno, da Vlada predloži hitne mjere fisklane konsolidacije, kako bi zemlja popravila svoj kredibilitet na međunarodnom finansijskom tržištu i očuvala ekonomsku stabilnost.

Finansijski sektor

Ukupni krediti banaka na kraju 2022. iznosili su 3,66 milijardi eura i viši su za 9 procenata u odnosu na kraj 2021, pri čemu su sektor stanovništva i nefinansijski sektor ostvarili rast od 8,6 i 9 procenata, respektivno. Ukupni depoziti kod banaka iznosili su 5.22 milijardi eura i ostvarili rast su na godišnjem nivou od 24,4 procenta. Najznačajniji deponenti – stanovništvo (rezidenti), nerezidenti i nefinansijski sektor ostvarili su rast od 17,9, 12,9 i 47,2 procenata, respektivno. Depoziti sektora stanovništva iznosili su 1,7 milijardi eura (rezidenti), 1,3 milijarde eura nerezidenti i 1,8 milijardi eura, nefinansijski sektor. Koeficijent likvidnosti bankarskog sektora (ukupni krediti / ukupni depoziti) pao je na 0,70 u decembru 2022-

Prosječna ponderisana aktivna kamatna stopa za postojeće poslove, u decembru 2022. godine iznosila je nominalno 5,45, dok je efektivna bila 5,92 procenata. Stope su više u odnosu na decembar 2021. godine za 0,29 i 0,26 procentnih poena. Za privredu AKS je nominalno iznosila 4,33 dok je efektivna iznosila 4,64 procenta. Stope su bile niže na godišnjem nivou za 0,29 i 0,28 p.p. respektivno. AKS za stanovništvo je nominalno iznosila 6,47 procenata ili 7,15 procenata efektivno. Stope za stanovništvo su bile više na godišnjem nivou za 0,0, i 0,00 p.p. Pasivne kamatne stope su u decembru 2022. iznosile prosječno 0,27 procenata, za fizička lica 0,34 procenata a za pravna 0,21 procenat, kako nominalne tako i efektivne.

Platni bilans

Saldo (suficit) tekućeg računa platnog bilansa povećan je u četvrtom kvartalu 2022. u odnosu na isti prethodne godine za 39,2 procenta i iznosi 286,1 miliona eura. Ovo povećanje je uslovljeno povećanjem deficita na računu roba za 174 miliona eura, tako da je uvoz dostigao 871,1 miliona eura (povećanje od 42,5 procenata). Povećan je suficit na računu usluga za 96 miliona eura, povećanje od 63,8 procenata. Prihodi od turizma su povećani za 84,1 miliona eura i viši su skoro dva i po puta u odnosu na prethodnu godinu.

Na nivou 2022. godine deficit tekućeg računa iznosi 773 miliona eura. Deficit je posljedica povećanja uvoza roba za skoro 1 milijardu eura i povećanja uvoza za 274 miliona eura.

Značajno je povećanje suficita na računu usluga za 361 milion eura zahvaljujući odličnim rezultatima turizma sa povećanjem prihoda za 296,9 miliona eura. Prihodi od turizma su iznosili 1,05 milijardi eura na nivou 2022. Na računu sekundarnih dohodaka povećan je suficit za 86,2 miliona eura, a najvažnija stavka je povećanje ličnih transfera iz inostranstva za 97,2 miliona eura.

Na kapitalnom i finansijskom računu neto strane investicije su više za 200 miliona eura i dostigle su 782,6 miliona eura. Smanjene su rezerve Centralne banke za 165 miliona eura, a neto greške i omaške iznose 587,2 miliona eura.

Projekcije za 2023.

S obzirom da je u 2022. godini model rasta ekonomije bio zasnovan na povećanju domaće tražnje kroz visoko povećanje zarada, usklađivanje penzija i povećanje socijalnih davanja i neočekivanom visokom prilivu izbjeglica iz Ukrajine i Rusije, ne očekujemo da će se ovakva kretanja nastaviti u 2023. godini. Potrošnja domaćinstava postojano opada zbog smanjenja realnog dohotka, pa očekujemo njen slab rast u ovoj godini. Investicije su počele da padaju u 2022. godini, s najizraženijim padom u trećem kvartalu, pa očekujemo njihov dalji pad (ili stagnaciju) u 2023. godini. Prihodi od turizma u 2022. su bili viši nego u prethodnoj godini 39 procenata nominalno, ali visoka inflacija umanjuje taj rezultat, pa je realan rast bio oko 18 procenata. U 2023. očekujemo umjeren rast ili stagnaciju ovih

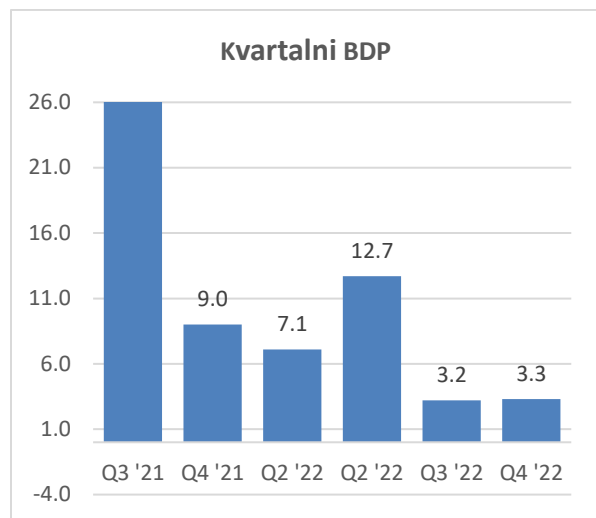
prihoda s obzirom na navedene faktore i bazni efekat. Iako smo svjedoci nepovoljnih uslova zaduživanja na međunarodnom tržištu, u ovom scenariju nije uključeno pogoršanje fiskalne pozicije i neizbježna prilagođavanja budžetske potrošnje.

U osnovnom scenariju procjenjujemo da bi realan rast ekonomije u Crnoj Gori mogao biti oko 2 procenta.

Rizici za ostvarenje ove projekcije se odnose na nepovoljniju fiskalnu poziciju, kao i zaoštavanje geopolitičkih prilika koje bi moglo da utiče na smanjenje dolazaka turista i priliv investicija. Dodatni rizik mogao bi da bude pogoršanje epidemiološke situacije.

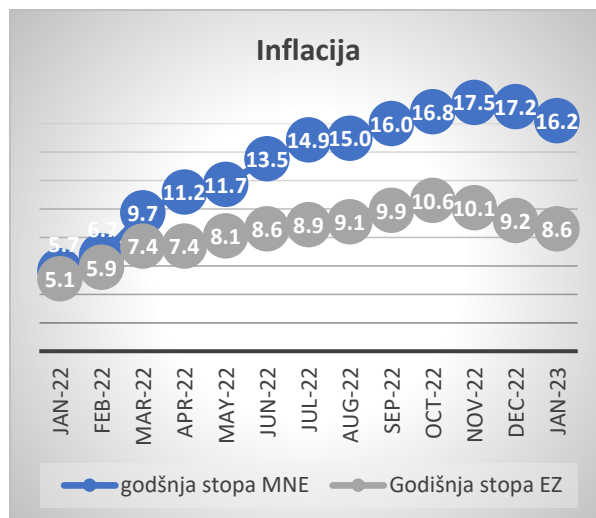
Materijalizacija nekog od ovih rizika ili njihova kombinacija dovela bi do scenarija u kome bi bila izvjesna recesija.

Stopa rasta BDP-a pada u drugoj polovini '22

Izvor: Monstat

Znatno brži rast cijena nego u EZ...

Izvor: Monstat Eurostat

Odabrani makroekonomski indikatori

	2020	2021	2022	Q4'21	Q1'22	Q2'22	Q3'22	Q4'22
				u odnosu na isti kvartal prethodne godine				
Realni rast BDP-a u procentima	-15,3	13,0	6,1	9,0	7,1	12,7	3,2	3,3
Učešće u stopi rasta u procentnim poenima				Učešće u rastu u procentnim poenima				
Potrošnja domaćinstava	-3,3	3,3		2,5	11,1	9,8	5,9	3,5
Potrošnja države	0,1	0,1		0,4	0,1	-0,3	0,4	0,6
Investicije	-3,3	-3,4		-4,4	0,6	-0,4	-1,4	0,8
Promjena u zalihama	-1,0	0,2		8,2	0,3	7,4	3,9	-1,8
Neto izvoz roba i usluga	-7,8	12,9		3,0	-5,0	-3,9	-5,5	0,2
izvoz roba i usluga	-20,9	21,3		13,5	19,4	15,2	1,9	8,1
Uvoz roba i usluga	-13,1	-8,4		-10,4	-24,4	-19,0	7,5	7,9
Indeks potrošačkih cijena u procentima prosječno	-0,3	2,4	13,0	4,3	7,4	12,1	15,3	17,2
	procenat BDP-a			u milionima eura ako drugačije nije naznačeno				
Prihodi budžeta	38,3	39,1		439,6	556,4	561,7	360,3	529,6
Izdaci budžeta	48,1	41,0		496,4	461,0	590,4	365,0	644,1
Rashodi za zarade	11,7	11,0		136,6	129,7	134,4	135,9	142,5
Transferi za socijalnu zaštitu	13,1	11,6		142,7	142,3	145,1	154,1	226,9
Kapitalni rashodi	5,2	3,2		35,3	45,2	48,2	55,5	56,1
Suficit/deficit budžeta	11,0	-1,9		-56,7	95,5	-28,8	-11,0	-
Primarni fiskalni bilans		0,4		-22,0	115,2	34,5	22,0	-
Državni dug u procentima BDP-a	103,3	83,3		78,7	83,5	83,3	70,16	-
				u milionima eura ako drugačije nije naznačeno				
Izvoz roba	9,8	10,6		154,7	216,1	196,8	156,1	194,4
Uvoz roba	49,0	49,3		657,4	631,7	937,1	999,3	871,1
Neto izvoz usluga	4,2	19,3		150,5	76,6	236,2	758,2	246,7
od čega turizam-prihodi	2,8	15,3		54,3	45,4	192,6	678,3	138,5
Neto izvoz roba i usluga	-35,0	-19,4		-352,4	-336,2	-500,9	84,6	-429,9
Saldo primarnih dohodaka	1,6	2,1		25,8	55,5	16,0	27,3	17,7
Saldo sekundarnih dohodaka	7,4	8,1		121,5	93,5	124,2	123,8	127,1
Tekući račun platnog bilansa	-26,1	-9,2		-204,9	-189,9	-363,9	66,0	-285,2
Neto direktne strane investicije	11,2	11,7		229,3	168,5	194,2	243,3	176,6
Stopa nezaposlenosti (u procentima)	...	...	...	23,26	24,73	23,02	19,9	

Izvor: Monstat, Ministarstvo finansija, Centralna banka